

Uitvoeringsprotocol social return on investment Zaanstreek-Waterland 2020

Burgemeester en wethouders van Beemster,

Overwegende

- dat de gemeenten in Zaanstreek-Waterland de ambitie hebben uitgesproken om binnen de regio te komen tot één uniform social return beleid bij inkoop en een uniforme toepassing en uitvoering van het beleid,
- dat de colleges van de gemeenten in Zaanstreek-Waterland in 2015 de Beleidsnotitie social return bij inkoop Zaanstreek-Waterland en het Uitvoeringsprotocol Social Return Zaanstreek-Waterland hebben vastgesteld,
- dat zowel de beleidsnotitie als het uitvoeringsprotocol aan herziening toe zijn,

besluiten:

1. De Beleidsnotitie social return on investment Zaanstreek-Waterland 2020 en het Uitvoeringsprotocol social return on investment Zaanstreek-Waterland 2020 vast te stellen.
2. De Beleidsnotitie social return bij inkoop Zaanstreek-Waterland en het Uitvoeringsprotocol Social Return Zaanstreek-Waterland in te trekken.
3. Dit besluit treedt in werking op de dag na die waarop het is bekendgemaakt.

Uitvoeringsprotocol social return on investment Zaanstreek-Waterland 2020

MEER MOGELIJKHEDEN, MEER KANSEN

Een leidraad voor opdrachtnemers van de gemeenten in de regio Zaanstreek – Waterland bij de invulling van hun SROI verplichting
30 maart 2020

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave 2

1. Toepassing van dit protocol 3
2. Doelstellingen SROI 3
3. Doelgroep SROI 3
4. Hulp bij invulling SROI 4
5. Brede mogelijkheden voor invulling SROI 4
  - A. Arbeidsparticipatie 4
  - B. Sociaal inkopen 4
  - C. Co-creatieve projecten gericht op kandidaat-ontwikkeling 4
  - D. Bijdragen aan maatschappelijke activiteiten 5
6. Bouwblokkenchema – de waardering van SROI-invulling 5
7. Verantwoordelijkheid opdrachtnemer en opdrachtgever 7
8. Geen dubbelingen en geen verdringing 7
9. Niet-naleving van de SROI verplichting 7
10. Proces na gunning van de opdracht 7
11. Communicatie over SROI 8
12. Toelichting bij het bouwblokkenchema 8
13. Bijlage: Begrippenlijst bij Uitvoeringsprotocol SROI Zaanstreek-Waterland 2020 10

Inleiding

In de gemeenten in de arbeidsmarktregio Zaanstreek-Waterland is het uitgangspunt dat iedereen zoveel mogelijk meedoet in de maatschappij, liefst door het hebben van betaald werk. Wie kan werken, wordt actief geholpen om een baan te krijgen. Om deze reden wordt sterk ingezet op beleid voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Eén van de instrumenten om de arbeidsparticipatie en -ontwikkeling in samenspraak met werkgevers te verhogen, is social return on investment (SROI). Hierbij vragen ge-

meenten hun opdrachtnemers met SROI om iets terug te doen voor de samenleving, omdat ze een opdracht voor de gemeente gaan uitvoeren. De gemeenten in de arbeidsmarktregio Zaanstreek-Waterland hebben met elkaar afspraken gemaakt om het SROI-beleid te verbreden, versterken en vernieuwen om op die manier de kansen van werkzoekenden te vergroten. Ondernemers krijgen bredere mogelijkheden om invulling te geven aan SROI. Voor werkzoekenden betekent de aanpak een versterking van de eigen talenten door training, scholing, werkervaring en meer perspectief op duurzaam werk.

Maatwerk

SROI is maatwerk en wordt ná gunning in dialoog met de opdrachtnemer ingevuld. Er zijn tal van mogelijkheden om iets te betekenen voor de gemeente en haar inwoners. Om opdrachtnemers zoveel mogelijk vrijheid te geven bij de invulling van SROI wordt de bouwblokkenmethode toegepast. Hierbij zijn brede mogelijkheden voor invulling van de SROI verplichting beschikbaar. Ook innovatieve ideeën voor de invulling zijn welkom.

1. Toepassing van dit protocol

Dit protocol is van toepassing op alle gemeentelijke aanbestedingen waarbij een SROI-eis is opgenomen. Het bevat de handvatten die gebruikt kunnen worden om de SROI-eis in te vullen. Lokale of regionale ontwikkelingen of de aard van de opdracht kunnen aanleiding zijn voor gemeenten met opdrachtnemers afspraken te maken die afwijken van dit protocol.

Bij de aanbesteding wordt SROI als contracteis (bijzondere uitvoeringsvoorwaarde) opgenomen. Opdrachtnemer verplicht zich bij de inschrijving om een bepaald percentage van de opdrachtwaarde in te zetten voor SROI.

2. Doelstellingen SROI

De doelstellingen van SROI zijn:

- Bijdragen aan opgaven op de arbeidsmarkt:
  - Vergroten van (arbeids)participatie van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt;
  - Voorkomen en terugdringen van voortijdige schooluitval;
  - Verbinden onderwijs en arbeidsmarkt;
- Stimuleren sociaal ondernemerschap;
- Bijdragen aan andere sociale en maatschappelijke opgaven van de gemeente.

3. Doelgroep SROI

Tot de doelgroep van SROI behoren:

- Personen met een indicatie Beschut werk;
- Personen met een arbeidsbeperking die onder de banenafpraak vallen (doelgroepregister);
- Personen met een uitkering Participatiewet, WW, WGA, WIA, WAO;
- Voortijdige schoolverlaters en kwetsbare jongeren die niet meer naar school kunnen;
- Leerlingen Beroeps Opleidende leerweg (BOL) en Beroeps Begeleidende Leerweg (BBL);
- Leerlingen Voortgezet Speciaal Onderwijs (VSO) en Praktijkonderwijs (PrO);
- Werkzoekende niet-uitkeringsgerechtigden (Nuggers);
- Werkenden zonder startkwalificatie en kwetsbare werkende statushouders.

4. Hulp bij invulling SROI

Voor de invulling van SROI wordt samengewerkt met partners in het Werkgeversservicepunt Zaanstreek-Waterland (WSP) en met andere maatschappelijke partners. De SROI adviseurs en WSP-adviseurs helpen de ondernemer op weg. De adviseurs verbinden bedrijven en organisaties aan sociale en maatschappelijke opgaven in de gemeente. Het WSP kan helpen met het vinden van passende kandidaten voor de werkgever. De WSP-adviseurs ondersteunen bij werving, selectie, matching en plaatsing.

Zij geven informatie en advies over de beschikbare instrumenten en voorzieningen en over het passend maken van werk voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Gedurende de looptijd van het contract monitort de SROI-adviseur de resultaten en informeert de contractmanager van de gemeenten.

5. Brede mogelijkheden voor invulling SROI

De invulling van SROI vindt in eerste instantie op de opdracht plaats. Als het invullen niet mogelijk lijkt op de opdracht, kijk dan ook naar arbeidsparticipatiemogelijkheden binnen de bredere bedrijfsvoering en bij onderaannemers. Daarnaast zijn er mogelijkheden van sociale inkoop en co-creatieve samenwerkingsprojecten. Als dit ook niet mogelijk is, dan kan opdrachtnemer in overleg met en na toestemming van de opdrachtgever invulling geven door een bijdrage aan maatschappelijke activiteiten.

Voor het invullen van de SROI-verplichting bestaan aldus de volgende mogelijkheden: **A, B of C en als laatste D**. Dit is ook de volgorde van voorkeur. Een combinatie van deze mogelijkheden is toegestaan. De opdrachtnemer maakt zelf een plan van aanpak in overleg met de SROI-adviseur en de WSP-adviseur.

A. Arbeidsparticipatie

Het werk bieden aan kandidaten heeft de voorkeur. Het kan gaan over betaald werk, een leerbaan, stage of werkervaringsplek. Ook opleidingskosten en bijzondere begeleidingskosten voor de kandidaten horen hierbij. Opleiding kan bijvoorbeeld gericht zijn op vakinhoudelijke kennis, maar ook op het verkleinen of wegnemen van taalachterstand.

B. Sociaal inkopen

De SROI verplichting kan ook worden ingevuld door sociaal inkopen van diensten of producten bij door de arbeidsmarktregio erkende sociaal ondernemers. Hierbij hanteren we de internationaal geaccepteerde definitie van 'sociale onderneming'. Ook de Sociaal Economische Raad (SER) heeft deze geadopteerd. Social Enterprise NL heeft deze ontwikkeld tot een landelijke Code Sociale Ondernemingen. Sociaal inkopen betreft zodoende een diensten- of productenafname van:

- een sociale werkvoorziening (SW bedrijven of ook wel de sociale werkplaats genoemd);
- een sociale onderneming, d.w.z. lid code sociale ondernemingen of lid social enterprise, of gelijkwaardig en dit op onafhankelijke wijze kunnen aantonen;
- een PSO-30+ gecertificeerde onderneming, d.w.z. minimaal 30% van de werknemers is gehandicapt of kansarm. Als een onderneming (nog) niet in het bezit is van een PSO-30+ certificaat, maar wel onafhankelijk (via vergelijkbare certificering of accountantsverklaring) kan aantonen dat zij voldoen aan gelijke criteria, geldt dat minimaal 30% van de werknemers gehandicapt of kansarm moeten zijn.

C. Co-creatieve projecten gericht op kandidaat-ontwikkeling

Bij co-creatieve projecten gaat het om samenwerking met bedrijven, onderwijs en/of andere maatschappelijke partners om kandidaten te ontwikkelen. Bijvoorbeeld een praktijkopleidingstraject dat ook ingezet kan worden om de positie van werkenden zonder startkwalificatie en kwetsbare werkende statushouders te verbeteren of een Wijkleerbedrijf voor de zorg. Het gaat hier om samenwerking op maat, met specifieke afspraken over de manier waarop een of meerdere SROI verplichtingen worden ingezet voor de doelgroep. Dergelijke projecten kunnen ook met meerdere bedrijven worden vormgegeven.

D. Bijdragen aan maatschappelijke activiteiten

Als een opdrachtnemer geen - of niet volledig - invulling kan geven aan de SROI verplichting met de opties **A, B en C**, dan kan hij (na overleg en goedkeuring) door het uitvoeren van activiteiten die bijdragen aan andere maatschappelijke opgaven in de gemeenten invulling geven. Denk aan activiteiten gericht op (arbeids)participatie, armoedebestrijding, eenzaamheid, gezondheidsbevordering of onderwijs. Voorwaarde is dat deze activiteiten een relatie hebben met de arbeidsmarkt, het onderwijs en/of de maatschappelijke beleidsdoelen van de gemeenten. Het gaat om inzet, in natura, door het verrichten van activiteiten die:

- arbeidsparticipatie of vakmanschap bevorderen. Denk bijv. aan gastlessen over het bedrijf, de branche of sector, bedrijfsbezoeken;
- actief bijdragen aan maatschappelijke initiatieven: combinatie van kennis, expertise of middelen delen. Bijvoorbeeld een communicatieplan of organisatieadvies voor een maatschappelijke stichting maken;

- zijn gericht op (taal)ontwikkeling van mensen, het bestrijden van eenzaamheid/sociaal isolement of die bijdragen aan de armoede en schuldenaankpak.

6. Bouwblokkenschema – de waardering van SROI-invulling

Om de waarde van de inspanningen voor de SROI verplichting te meten, gebruikt de gemeente de bouwblokkenmethode. Iedere doelgroep of activiteit heeft in het bouwblokkenmodel een bedachte waarde, een inspanningswaarde. De inspanningswaarde is niet de uitgave aan loon, maar er is rekening gehouden met de mate van inspanning voor de begeleiding van de doelgroep, d.w.z. de afstand tot de arbeidsmarkt. Met andere woorden hoe moeilijker de kandidaat doorgaans aan betaald werk komt of blijft, des te hoger de inspanningswaarde waarmee wordt gerekend. Lokale of regionale ontwikkelingen of de aard van de opdracht kunnen aanleiding zijn voor gemeenten met opdrachtnemers andere afspraken te maken over de toepassing van de bouwblokken.

SOCIAL RETURN ON INVESTMENT BOUWBLOKKEN SCHEMA ARBEIDSMARKTREGIO ZAA NSTREEK-WATERLAND			
	Bouwblok	SROI waarde	Duur meetellen
	A. Arbeidsparticipatie		
	Betaald dienstverband	per jaar per fte (36 uur)	
1	Beschut werk	50.000	Altijd
2	Banenafpraak (doelgroepregister, ook Wajong, Wsw)	40.000	Altijd
3	Wsw detachering	Factuurbedrag	
4	WIA/WAO	35.000	5 jaar
5	Participatiewet	35.000	2 jaar
6	Voortijdig schoolverlaters / kwetsbare jongeren tot 27	35.000	2 jaar
7	Na uitstroom BBL 1-2, VSO, PrO	35.000	2 jaar
8	Niet Uitkeringsgerechtigde (P-wet Nugger)	15.000	1 jaar
9	WW	15.000	1 jaar
	Werkervaringsplaats		
10	Werkervaringsplaats	7.500	1250,- per maand
	Leerlingen		
11	Leerling BBL leerbaan niveau 1-2	20.000	Studieperiode
12	Leerling BBL leerbaan niveau 3-4	10.000	Studieperiode
13	Leerling BOL stage niveau 1-2	7.500	Studieperiode
14	Leerling BOL stage niveau 3-4	5.000	Studieperiode
15	Leerling VSO/Praktijkonderwijs stage	10.000	Studieperiode
	Extra		
16	Dienstverband onbepaalde tijd	10.000	Enmalig/naar rato
17	Dienstverband 50 +	10.000	Enmalig/naar rato
18	Dienstverband statushouder/personen met taalachterstand	15.000	Enmalig/naar rato
19	Opleidingskosten	Kosten in overleg en na goedkeuring	
20	Bijzondere begeleidingskosten	Kosten in overleg en na goedkeuring	

21	Prestatie ladder Socialer Ondernemen (PSO) trede 1, trede 2, trede 3	Korting SROI-verplichting 10%, 25%, 50%	Enmalig
22	PSO-ladder, 30+ = minimaal 30% van de werknemers gehandicapt of kansarm	Vrijstelling SROI-verplichting	Enmalig
	B. Sociaal inkopen		
23	Sociaal inkopen van diensten of producten bij <ul style="list-style-type: none"> • een sociale werkvoorziening • een sociale onderneming • PSO 30+ gecertificeerde organisatie 	Factuurbedrag	
	C. Co-creatieve projecten		
24	Co-creatief project gericht op kandidaat-ontwikkeling	Waarde traject	
	D. Maatschappelijke activiteiten		
25	Hulp, kennis en expertise bieden, in natura, aan maatschappelijke activiteiten en initiatieven	Waarde in uren op basis van goedgekeurd plan	

7. Verantwoordelijkheid opdrachtnemer en opdrachtgever

De opdrachtnemer is te allen tijde zelf verantwoordelijk voor de invulling van zijn SROI verplichting. Er is sprake van een contractuele verplichting om aan de eis te voldoen. De SROI adviseurs en WSP adviseurs kunnen de opdrachtnemer adviseren en ondersteunen bij de invulling van de SROI verplichting. De gemeente en haar partners in het WSP hebben echter geen leveringsverplichting van kandidaten.

8. Geen dubbelingen en geen verdringing

Het is niet toegestaan om kandidaten die in andere gemeenten zijn meegerekend voor de invulling van een SROI-verplichting, opnieuw mee te rekenen voor dezelfde periode. SROI mag niet leiden tot verdringing van bestaande arbeidsplaatsen, leerwerkplekken of stageplaatsen. Op verzoek maakt de opdrachtnemer dit aannemelijk. De opdrachtnemer verklaart geen vergoedingen of subsidie(s) te (hebben) ontvangen voor kosten (van opleiding of begeleiding) die hij opgeeft voor verrekening met de SROI-verplichting. Verrekeningen voor de SROI-verplichting waarop de opdrachtnemer ten tijde van de verlening geen recht had, kan het college verrekenen met de SROI-verplichting op latere periodes.

9. Niet-naleving van de SROI verplichting

SROI is een contractuele verplichting en dus niet vrijblijvend. De SROI verplichting moet, net als alle andere contractuele verplichtingen, geheel nagekomen zijn vóór het einde van de opdracht. Heeft de opdrachtnemer aan het einde van de looptijd van de opdracht de SROI verplichting niet volledig ingevuld, dan heeft de gemeente van rechtswege een direct opeisbare vordering op de opdrachtnemer ten bedrage van de openstaande SROI verplichting. Dit bedrag kan door de gemeente worden ingehouden op nog te betalen facturen aan de opdrachtnemer of op andere wijze ingevorderd worden. Als de SROI-verplichting niet kan worden ingevuld, wordt eerst samen met opdrachtnemer naar een oplossing gezocht. De vordering wordt niet opgelegd als naar de mening van opdrachtgever de opdrachtnemer (aantoonbaar) niets te verwijten valt bij het niet voldoen aan de SROI-eis. Het niet of onvolledig nakomen van de SROI verplichting kan tevens tot gevolg hebben dat de opdrachtnemer bij toekomstige onderhandse opdrachten niet meer wordt uitgenodigd door de gemeente.

10. Proces na gunning van de opdracht

- Opdrachtnemer neemt binnen twee weken na gunning contact op met de SROI adviseur van de gemeente.
- De SROI-adviseur en de WSP-adviseur adviseren en faciliteren de opdrachtnemer - indien gewenst - bij het opstellen van een plan van aanpak voor de SROI invulling. De dienstverlening is beschikbaar met inachtneming van de onder punt 7 bepaalde verantwoordelijkheid van de opdrachtnemer. De dienstverlening is telefonisch, via mail, via een adviesgesprek of uitnodiging voor een informatiebijeenkomst SROI.
- Opdrachtgever/SROI-adviseur maakt met opdrachtnemer afspraken op hoofdlijnen over de uit te voeren SROI-activiteiten eventueel in samenwerking met het WSP en/of andere partners.
- Opdrachtnemer mailt deze afspraken in een plan van aanpak binnen de afgesproken tijd naar socialreturn@gemeente.nl. De afspraken en tussentijds overeengekomen aanpassingen maken deel uit van het contract. Uiteraard staat het de opdrachtnemer vrij om ook al voorafgaande aan eventuele advisering aan de slag te gaan met zijn SROI invulling.
- Voor de monitoring van SROI maken opdrachtgever en opdrachtnemer gebruik van een registratiesysteem. Opdrachtgever geeft aan hoe vaak en in welke vorm de rapportage plaatsvindt.
- Opdrachtnemer is ervoor verantwoordelijk aantoonbaar te maken in de beschikbaar gestelde registratie, dat - en op welke wijze - er resultaten zijn behaald voor SROI. Ter controle en verificatie van de gegevens van de SROI-invulling moeten documenten ter verantwoording/onderbouwing beschikbaar zijn. De gemeenten verwerken de gegevens van social return kandidaten op basis van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG).
- Opdrachtnemer voert de SROI invulling uit gedurende de looptijd van de opdracht.
- Opdrachtnemer rapporteert volgens afspraak over de voortgang van de uitvoering van de SROI-invulling in het registratiesysteem.
- Binnen een maand na het einde van de opdracht heeft de opdrachtnemer zijn SROI-verantwoording in het registratiesysteem voltooid. Bij meerjarige contracten voltooid opdrachtnemer jaarlijks vóór februari zijn SROI-verantwoording van het afgelopen kalenderjaar.

11. Communicatie over SROI

Heeft de opdrachtnemer ná gunning van een opdracht van de gemeente vragen over de invulling van de SROI verplichting dan kunnen deze gesteld via onderstaande emailadressen.

• socialreturn@purmerend.nl	bij opdrachten van gemeenten Beemster en Purmerend
• socialreturn@edam-volendam.nl	bij opdrachten van gemeente Edam-Volendam
• contactgegevens.inkoper	bij opdrachten van Landsmeer
• socialreturn@over-gemeenten.nl	bij opdrachten van gemeenten Oostzaan en Wormerland
• socialreturn@waterland.nl	bij opdrachten van gemeente Waterland
• socialreturn@zaanstad.nl	bij opdrachten van gemeente Zaanstad

Dit uitvoeringsprotocol is te downloaden van de websites van gemeenten. Op de websites staat ook informatie om de ondernemer verder op weg te helpen.

12. Toelichting bij het bouwblokkenschema

- a. Waardebepaling kandidaten
De SROI waarde van de dienstverbanden in het bouwblokkenmodel is op jaarbasis (12 maanden) bij een fulltime dienstverband (36 uur per week), tenzij anders vermeld.
Een kandidaat kan - in principe - maximaal voor de duur van de opdracht worden meegerekend (dus langer of korter dan 12 maanden). De uiteindelijke SROI-waarde wordt daarnaast mede bepaald door het bouwblok waarin de kandidaat valt, het aantal werkuren per week en de maximale duur van meetellen behorende bij het bouwblok.
Bij de berekening van de SROI waarde van een kandidaat worden afwijkingen ten opzichte van het standaard bouwblok naar verhouding berekend, hetgeen resulteert in een gewogen social return waarde. Voorbeeldberekening:

Kandidaat heeft een WW-uitkering en krijgt een contract van 6 maanden voor 24 uur/week. De berekening gaat dan als volgt: $6/12$ (maanden) $\times$ $24/36$ (uur) $\times$ € 15.000,- (bouwblokwaarde) = € 5.000,- (gewogen social return waarde).

Er zijn 3 uitzonderingen op de 36 uren norm:

- Bij BBL geldt 32 uur/week als fulltime (4 dagen werken, 1 dag in de week naar school).
  - Bij de doelgroep Beschut werk wordt bij ≥ 31 uur/week de waarde van het bouwblok gerekend.
  - Bij de doelgroep Garantiebanen wordt bij $\geq 25,5$ uur/week de waarde van het bouwblok gerekend.
- b. De bouwblokwaarde is inclusief begeleiding tenzij er bijzondere begeleidingskosten worden afgesproken.
- c. Een kandidaat gestart binnen 12 maanden voorafgaand aan de opdracht, mag meetellen gedurende de looptijd van de opdracht, rekening houdende met de maximale duur van meetellen behorende bij het bouwblok.
- d. Proefplaatsingen tellen mee voor SROI wanneer er een betaald dienstverband van minimaal 6 maanden op volgt. In dat geval mag 50% van de periode van de proefplaatsing worden meegeteld.
- e. Bij overlap geldt de hoogste waarde. Wanneer bijv. een kandidaat een WW-uitkering heeft en daarnaast tot de doelgroep Banenafpraak hoort, wordt gerekend met het bouwblok Banenafpraak.
- f. Noodzakelijke instrumenten van werkgeversdienstverlening kunnen in overleg met de WSP-adviseur worden ingezet, ook bij co-creatieve projecten. Vergoedingen of subsidie(s) voor kosten (van opleiding of bijzondere begeleiding) trekt de ondernemer af van het bedrag dat hij opgeeft voor verrekening met de SROI-verplichting. Ook kunnen kosten niet bij meerdere opdrachten of bij meerdere gemeenten worden opgegeven als invulling SROI.
- g. Bouwblok 2. In dit bouwblok 'Garantiebanen' kunnen in overleg ook kandidaten meetellen die vanuit een tijdelijke garantiebaan, dus vanuit werk, de overstap naar het bedrijf met de SROI verplichting maken. Dit bevordert duurzaamheid van werk voor kandidaten.
- h. Bouwblok 10. Voor een werkervaringsplaats (WEP) geldt een waarde van 1250,- per maand ongeacht het aantal uren per week. De maximale duur van een WEP is afgesproken in de Re-integratieverordening van de regio. Opleidingskosten kunnen worden meegerekend. Begeleidingskosten kunnen worden meegerekend als de werkzoekende een beschut werk nieuw indicatie heeft en voor de doelgroep Banenafpraak in overleg.
- i. Bouwblok 12. Voor o.a. dit bouwblok kunnen in aanbestedingen bijzondere regels afgesproken worden, als leerlingen in een bepaalde sector geen afstand tot de arbeidsmarkt hebben en daarmee niet tot de doelgroep SROI behoren.
- j. Bouwblok 11-15. Vanuit maatwerk kunnen stages van werkzoekenden met een arbeidsbeperking vanuit andere opleidingen, in overleg, ook in aanmerking komen voor invulling van de SROI verplichting. Bijvoorbeeld een wjongere die een HBO of universitaire opleiding volgt.
- k. Bouwblok 18. Het betreft een concreet aantoonbare taalachterstand gebaseerd op de meetinstrumenten die in het kader van de aanpak laaggeletterdheid in de arbeidsmarktregio worden gehanteerd.
- l. Bouwblok 19. Gemeenten in Zaanstreek-Waterland hechten aan duurzame uitstroom. Dit betekent dat aan geplaatste kandidaten aangeboden opleidingen en trainingen voor certificaten, na overleg en goedgekeurd door de WSP- en SROI adviseur, verrekend kunnen worden met de SROI verplichting. De aangeboden opleiding of training moet aantoonbaar bijdragen aan het verbeteren van de arbeidsmarktpositie van de kandidaat.
Voor kandidaten van buiten de arbeidsmarktregio Z-W tellen gemaakte kosten voor opleiding mee voor SROI voor zover de kosten aantoonbaar zijn gemaakt om de kansen van de kandidaat op de arbeidsmarkt te vergroten.
- m. Bouwblok 20. Bijzondere begeleidingskosten voor kandidaten uit de arbeidsmarktregio Z-W, kunnen ná overleg en goedkeuring door de WSP-adviseur worden ingediend voor verrekening met de SROI-verplichting. Voor kandidaten van buiten de arbeidsmarktregio Z-W, kunnen bijzondere begeleidingskosten ná overleg en onderbouwd gedurende maximaal drie maanden voor maximaal 2 uur per week per kandidaat worden meegerekend tegen een tarief van maximaal €75,- per uur. Bij een werkervaringsplaats kunnen begeleidingskosten alleen worden opgevoerd als de werkzoekende een beschut werk nieuw indicatie heeft en voor de doelgroep Banenafpraak in overleg.
- n. Bouwblok 21. Het gebruik van de Prestatieladder Socialer Ondernemen (PSO) bevordert inclusief werkgeverschap. Hoe hoger een ondernemer scoort op de Prestatieladder Socialer Ondernemen hoe inclusiever het bedrijf.
- o. Bouwblok 22. Bij een PSO 30 + gecertificeerde onderneming (of gelijkwaardig) is minimaal 30% van de werknemers gehandicapt of kansarm.
- p. Bouwblok 23. Verrekening van sociaal inkopen gaat als volgt:

- De facturen van SW bedrijf, ondernemingen met Code Sociale Ondernemingen, PSO 30+ (of gelijkwaardig) kunnen voor 100% in mindering worden gebracht op de SROI-verplichting.
  - De facturen van ondernemingen die lid zijn van "Social Enterprise NL" (of gelijkwaardig) kunnen voor 50% in mindering worden gebracht op de SROI-verplichting.
  - BTW telt niet mee, materiaalkosten in overleg.
  - Korting geldt alleen voor de opdrachtnemer, niet voor de onderaannemer(s).
- q. Bouwblok 24. Afspraken over welke kosten van het traject voor SROI in aanmerking komen, gaan in overleg.
- r. Bouwblok 25. Als de opdrachtnemer (een deel van) de SROI verplichting door een bijdrage aan een maatschappelijke activiteit wil invullen, dan dient hij (na overleg en goedkeuring) een onderbouwd voorstel met urenberekening in bij de SROI-adviseur. Voor activiteiten die in tijd uitgedrukt kunnen worden, is het richtbedrag het aantal uren x uurloon van de betrokken medewerker(s) (met een maximum van € 100,- per uur ex. btw).

13. Bijlage: Begrippenlijst bij Uitvoeringsprotocol SROI Zaanstreek-Waterland 2020

Deze vindt u op de websites van de gemeenten.

*Beemster, 28 april 2020
Burgemeester en wethouders van Beemster,
H.C. Heerschop
burgmeester
H.J.C. Welage
gemeentesecretaris*

Begrippenlijst bij Uitvoeringsprotocol SROI Zaanstreek-Waterland 2020

Banenafsprak

De Banenafsprak is een akkoord tussen de overheid, werkgevers en werknemersorganisaties om meer banen te creëren voor mensen met een arbeidsbeperking. Werkgeversservicepunt Zaanstreek - Waterland staat klaar om u te ondersteunen bij de uitvoering van de afspraken. Kijk voor meer informatie op www.banenafspraken.nl.

<https://www.youtube.com/watch?v=V5UFmCiJ330>

<https://www.youtube.com/watch?v=Qw7dsHo8qgw>

Wat is een indicatie banenafsprak

Een Indicatie banenafsprak is een verklaring die u krijgt als u door een ziekte of handicap niet het minimumloon kunt verdienen. U kunt deze krijgen als de gemeente u naar werk begeleidt of heeft begeleid. Of als u het voortgezet speciaal onderwijs (vso), praktijkonderwijs (pro) of de entree-opleiding in het mbo volgt of volgde.

Kabinet en werkgevers hebben afgesproken dat ze banen gaan creëren voor mensen met een ziekte of handicap. Werkgevers moeten tot 2026 in totaal 100.000 banen realiseren voor mensen met een ziekte of handicap. De overheid doet dit voor 25.000 mensen met een ziekte of handicap. Deze afspraak heet de banenafsprak. Heeft u een Indicatie banenafsprak? Dan valt u onder de doelgroep van de banenafsprak. Wij nemen u dan op in het doelgroep-register. U heeft dan meer kans op werk. Want het is voor werkgevers financieel aantrekkelijk om iemand uit het doelgroep-register in dienst te nemen of te houden. Heeft u ondersteuning nodig bij het vinden of houden van werk? Neem dan contact op met uw gemeente.

Beroeps (be)geleidende Leerweg (BBL)

Een Beroepsbegeleidende Leerweg is een middelbare beroepsopleiding in de vorm van werkend leren. De leerling/ werknemer is in loondienst bij een (formele) werkgever en ontvangt loon volgens de CAO of loopt stage bij een werkgever en ontvangt hiervoor een stagevergoeding. Het opleidingsbedrijf moet erkend zijn door de brancheorganisatie.

Bij BBL (4 dagen werken, 1 dag naar school) geldt 32 uur werken als fulltime

Beroeps opleidende leerweg (BOL)

Een vorm van middelbaar beroepsonderwijs waarbij 20% tot 60% beroepspraktijkvorming is; de opleiding vindt voornamelijk plaats op school. Het bedrag voor 'BOL en overige stage' en 'Stage voor leerlingen VSO en praktijkonderwijs' is per volbrachte stageperiode (ongeveer 300 uur).

Beschut werk

Dit betreft kandidaten die een indicatie beschut werk van het UWV hebben

<https://www.youtube.com/watch?v=lgftn56BG14>

Code sociale ondernemingen

Als je een sociale onderneming wilt opzetten en tot een succes wilt maken, heb je aan een juiste definitie niet genoeg. Hoe vertaal je die definitie naar beleid en bedrijfsvoering? Hoe zouden deze eruit moeten zien? Dat staat uitgewerkt in de Code Sociale Ondernemingen. De code toetst of sociale ondernemingen impact first zijn aan de hand van 5 principes, die tezamen laten zien waar sociaal ondernemen voor staat. Elk van de 5 principes wordt in de Code gevolgd door een praktische uitwerking. Als de sociaal ondernemer een beoordeling hiervan door een Review Board (peer review-collegiale evaluatie) doorstaat, wordt de sociale onderneming opgenomen in het Register Sociale Ondernemingen.

Is een onderneming opgenomen in het Register, dan kan iedereen – van consument tot overheid en van medewerker tot investeerder – zien dat het, tot diep in de vezels van de bedrijfsvoering, gaat om een sociale onderneming. https://www.codesocialeondernemingen.nl/application/files/3615/8254/9435/00._Toelatingscriteria_vastgestelde_versie_06-02-2020.pdf

Doelgroep-register

Het doelgroep-register is een landelijk register, waarin alle mensen staan die vallen onder de banenafsprak. UWV beheert dit register. Met de gegevens uit het doelgroep-register kan het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid controleren of werkgevers de afgesproken banen creëren voor mensen met een arbeidsbeperking. Werkgevers kunnen met uw burgerservicenummer zien of u in het doelgroep-register staat. En of u dus meetelt voor de banenafsprak.

De volgende mensen staan in het doelgroep-register en vallen onder de banenafsprak:

- Mensen die onder de Participatiewet vallen, van wie wij vaststellen dat zij niet zelfstandig 100% van het wettelijk minimumloon kunnen verdienen.
- Schoolverlaters van het voortgezet speciaal onderwijs (vso) en het praktijkonderwijs (pro) die zich hebben aangemeld bij UWV.
- Mensen met een WSW-indicatie (voormalige Wet Sociale Werkvoorziening).
- Mensen met oude Wajong of Wajong 2010 die kunnen werken.
- Mensen met een WIW-baan (voormalige Wet inschakeling werkzoekenden) of een ID-baan (voormalig Besluit in- en doorstroombanen).
- Mensen die via de Praktijkroute in het doelgroep-register instromen.

- Mensen met een ziekte of handicap die is ontstaan voor hun 18e verjaardag of tijdens hun studie, die alleen het wettelijk minimumloon kunnen verdienen met een werkvoorziening (bijvoorbeeld een vervoersvoorziening of een brailletoetsenbord).

Garantiebanen

Zie Banenafpraak, een garantiebaan is een baan voor een persoon die onder de banenafpraak valt. Deze persoon is ook opgenomen in het doelgroep-register.

MVO-activiteiten

Activiteiten die invulling geven aan maatschappelijk verantwoord ondernemen op het gebied van een inclusieve arbeidsmarkt.

Nugger

Niet-uitkeringsgerechtigde, persoon als bedoeld in de Participatie-wet, artikel 6, lid 1 onder a.

De groep werkzoekenden die niet in aanmerking komt voor een uitkering en waarvoor de gemeente de opdracht heeft tot ondersteuning bij arbeidsinschakeling. Bijvoorbeeld een ouder die langere tijd voor een ziek kind heeft gezorgd, een verdienende partner heeft, en weer aan het werk wil gaan.

Online systeem

Zaanstad werkt met een online rapportagesysteem voor SROI. Hiermee kunnen bedrijven met een SROI verplichting de invulling online rapporteren en de SROI op hun contracten inzien. Om beleid van gemeenten tot een succes te maken zijn heldere afspraken én regie essentieel. Het is een web-based systeem waarin bijgehouden wordt in hoeverre een opdrachtnemer aan zijn SROI-verplichting heeft voldaan. Het is gebruiksvriendelijk door:

- heldere intuïtieve navigatie met tegels
- vraagt alleen die gegevens die nodig zijn voor de verantwoording
- meeste invoer door “klikken, selecteren en aanvinken”
- signalen voor de gebruiker op het moment dat actie nodig is
- te gebruiken op laptop, tablet en smartphone.

Het programma voldoet aan de richtlijnen van de AVG en de informatie die wordt ingevoerd, is beveiligd, zowel persoonsgegevens als contractinformatie.

Participatiewet

Iedereen die kan werken maar daarbij ondersteuning nodig heeft, valt onder de Participatiewet. De wet is er om zoveel mogelijk mensen met of zonder arbeidsbeperking werk te laten vinden. De Participatiewet is in de plaats gekomen voor de Wet werk en bijstand (Wwb), de Wet sociale werkvoorziening (WSW), en een groot deel van de Wet werk en arbeidsondersteuning jonggehandicapten (Wajong).

Praktijkleren

De arbeidsmarktregio gaat in het kader van een landelijke pilot een derde leerweg binnen het MBO maken. Het gaat om een praktijkgerichte route voor mensen die (nog) geen volledig diploma kunnen behalen. Dit zorgt voor extra kansen om kwalificaties te behalen en vergroot zo de duurzame inzetbaarheid van mensen. Dit is waardevol voor mensen die een grote afstand hebben tot de arbeidsmarkt. De leerweg kan ook een opstap zijn naar vervolgonderwijs.

<https://www.s-bb.nl/onderwijs/kwalificeren-en-examineren/pilots-praktijkleren-met-de-praktijkverklaring-in-het-mbo>

PSO-ladder

De Prestatieladder Socialer Ondernemen is een landelijk meetinstrument en keurmerk dat de mate van sociaal ondernemen objectief zichtbaar maakt. Filmpje met korte uitleg PSO: <https://www.youtube.com/watch?v=HpgAdzObiYk&feature=youtu.be>

De Prestatieladder Socialer Ondernemen (PSO) van TNO bestaat uit twee componenten: Zo is het een vrij toegankelijk meetinstrument dat objectief bepaalt in welke mate een organisatie socialer (inclusiever) onderneemt. En een, na certificeringsproces, uit te geven keurmerk. De PSO is wetenschappelijk onderbouwd en uitgegroeid tot landelijk erkende norm voor inclusief ondernemerschap en inclusieve werkgevers. De PSO wordt jaarlijks doorontwikkeld o.b.v. nieuwste wetenschappelijke inzichten. Groeien op de PSO-prestatieladder is mogelijk door (directe) werkgelegenheid te bieden aan mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt en (indirect) door aantoonbaar socialer in te kopen. Door in te kopen bij andere PSO-gecertificeerde organisaties groeit een organisatie ook op de PSO-prestatieladder. Daardoor vragen steeds meer organisaties en gemeenten de PSO uit richting hun eigen ketenpartners zoals leveranciers en opdrachtnemers. De acceptatie van de PSO bij SROI bij overheidsopdrachten groeit snel. De PSO wordt door meer dan een veertig procent van de Nederlandse gemeenten toegepast in het kader van SROI. Lees verder op: www.pso-nederland.nl.

Opdrachtnemer voldoet aan de SROI-eis als:

- hij is gecertificeerd volgens de PSO van TNO (of een gelijkwaardige certificering of verklaring van accountant dat hij voldoet aan) PSO-ladder: trede 1, trede 2, trede 3 en krijgt respectievelijk een korting op de SROI-verplichting van 10%, 25%, 50%. Bij PSO-ladder 30+, is er een vrijstelling van de SROI-verplichting én
- aan opdrachtgever een certificaat hiervan overlegt met een geldigheidsduur gelijk aan of groter dan de looptijd van de opdracht.

- Als de geldigheid van het certificaat verloopt tijdens de opdracht en het certificaat niet wordt verlengd, of de certificering na de startdatum van de opdracht wordt behaald, moet de SROI-eis alsnog, naar rato (tijdsduur zonder certificering tijdens de opdracht/tijdsduur opdracht), ingevuld worden.

PSO – 30 + certificering

Bij een PSO – 30 + gecertificeerde organisatie is minimaal 30% van de werknemers gehandicapt of kansarm. Indien een organisatie niet in het bezit is van een PSO certificaat, maar wel gelijkwaardig dan gelden dezelfde kortingspercentages. Dit betekent dat de organisatie onafhankelijk kan aantonen (bijvoorbeeld middels een vergelijkbare certificering of een accountantsverklaring) dat ze mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt duurzaam aan het werk hebben (zie art. 20 lid 1 van de aanbestedingsrichtlijn 2014/24)

Social Enterprise NL

Social Enterprise NL ondersteunt sociaal ondernemers door hun zichtbaarheid te vergroten en hen met raad en daad bij te staan via het ledenprogramma. Dit is een stichting zonder winstoogmerk.

Sociale onderneming

Sociale ondernemingen streven primair en expliciet een maatschappelijk doel na. Dat wil zeggen dat zij een maatschappelijk probleem willen oplossen. Daarnaast is een sociale onderneming financieel zelfvoorzienend en sociaal in de wijze waarop de onderneming wordt gevoerd; De sociale onderneming moet deelnemer zijn van de "Code Sociale Ondernemingen"/ www.codesocialeondernemingen.nl of lid zijn van "Social Enterprise NL"/ www.social-enterprise.nl of gelijkwaardig d.w.z. dit op onafhankelijke wijze kunnen aantonen.

SROI

Social return on investment: Het opnemen van sociale voorwaarden bij inkoop- of aanbestedingstrajecten

Startkwalificatie

Een startkwalificatie is een diploma havo, vwo of mbo niveau 2 of hoger.

Voortijdige schoolverlaters

Voortijdige schoolverlaters en kwetsbare jongeren: Voortijdig schoolverlaters zijn alle jongeren tussen de 18 en 23 jaar die het onderwijs verlaten zonder een havo, vwo of (minimaal) MBO-2 diploma. Voor deze jongeren geldt de kwalificatieplicht. Dit betekent dat de RMC hen gaat benaderen met als doel alsnog een startkwalificatie te behalen.

Ook kwetsbare leerlingen tot 27 jaar zonder startkwalificatie die uitvallen op school, vallen onder deze groep. Een startkwalificatie is een diploma havo, vwo of mbo niveau 2 of hoger.

VSO

Voortgezet Speciaal Onderwijs.

Wajong

Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening jonggehandicapten

De Wajong is bedoeld voor mensen die op jonge leeftijd door ziekte of handicap over een verminderd arbeidsvermogen beschikken en daardoor niet zelfstandig het minimumloon kunnen verdienen. De Wajong kent drie regelingen:

- oWajong voor jonggehandicapten die voor 2010 zijn ingestroomd in de Wajong, dit is de oude Wajong-regeling;
- Wajong 2010 voor jonggehandicapten die zijn ingestroomd tussen 2010 en 2014;
- Wajong 2015 voor jonggehandicapten die zijn ingestroomd vanaf 2015 en is bedoeld voor mensen die op jonge leeftijd een ziekte of handicap kregen waardoor ze nu en in de toekomst geen mogelijkheden hebben om te werken (dit noemt men duurzaam geen arbeidsvermogen).

Vanaf 2015 is de Wajong niet langer toegankelijk voor jonggehandicapten die 18 jaar worden en arbeidsvermogen hebben. Zij vallen onder de Participatiewet en hebben mogelijk recht op hulp van de gemeente bij het vinden van werk en mogelijk ook op bijstand.

WAZ

WAZ (Wet arbeidsongeschiktheidsverzekering zelfstandigen). Tot 1 augustus 2004 was de WAZ de verplichte arbeidsongeschiktheidsverzekering voor zelfstandigen.

Werkervaringsplaats

Werken met behoud van uitkering met toestemming van de uitkerende instantie. Werkervaringsplaats P-wet volgens de verordening van de gemeenten in de arbeidsmarktregio Z-W

Werkgeversservicepunt Zaanstreek-Waterland

Het Werkgevers Servicepunt Zaanstreek-Waterland (WSP) is een regionaal samenwerkingsverband van gemeenten en UWV. Zij werken samen met veel partners op de arbeidsmarkt, zoals ondernemers, uitzendbureaus, het onderwijs, diverse hulpverleningsinstanties en welzijnsorganisaties.

U kunt er terecht met al uw werkgeversvragen en voor kosteloze werving en selectie van personeel.

Werkgevers die sociaal willen ondernemen kunnen zij extra ondersteunen met deskundig advies, financiële voordelen en regelingen. <http://www.wspzaanstreek-waterland.nl/>

Werkom

Werkom is het leerwerkbedrijf van de gemeenten Zaanstad en Purmerend. Het leerwerkbedrijf dat werkt voor iedereen! Voor iedereen die werk zoekt. Voor iedere werkgever die (extra) werknemers nodig

heeft. Voor iedere opdrachtgever die inclusief wil ondernemen. Werkom staat daarbij voor verbinding. De verbinding van mens(ontwikkeling), werk(perspectief) en de arbeidsmarkt. Werkom brengt mensen en organisaties bij elkaar om mensen met een overbrugbare afstand tot de arbeidsmarkt die graag willen werken, weer aan het werk te krijgen en duurzaam aan het werk te houden. Op deze verbindende manier wordt door Werkom invulling gegeven aan de taken vanuit de Participatiewet die in opdracht van de gemeenten Zaanstad en Purmerend worden uitgevoerd. <https://www.werkom.nl/>

WIA/WAO

WIA (Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen)

De WIA is bedoeld voor mensen die tijdens het arbeidzame leven door ziekte niet of niet meer kunnen werken. De WIA kent twee regelingen:

- Werkhervatting gedeeltelijk arbeidsongeschikten (WGA) is bedoeld voor mensen die gedeeltelijk arbeidsongeschikt zijn (35-80%) en voor personen die wel volledig arbeidsongeschikt zijn bevonden (80-100%), maar bij wie nog wel een kans op herstel is;
- Inkomensvoorziening Volledig Arbeidsongeschikten (IVA) is bedoeld voor personen die onder de WIA vallen en die weinig tot geen arbeidsmogelijkheden hebben en waarbij ook geen herstel meer is te verwachten.

Niet iedereen die een WIA-uitkering aanvraagt, krijgt deze ook toegekend. Als er sprake is van een arbeidsongeschiktheidspercentage van minder dan 35%, wordt de WIA-aanvraag afgewezen. Een deel van deze mensen kan mogelijk wel aanspraak maken op een WW-uitkering.

De kandidaten voor wie de werkgevers ingevolge de Wet Verbetering Poortwachter een verplichting tot re-integratie hebben vallen niet onder de SROI doelgroep.

De WAO was de voorganger van de WIA en bedoeld voor mensen die vóór 1 januari 2004 een langdurige ziekte of handicap kregen. Instroom in de WAO is nog uitsluitend mogelijk voor mensen die eerder een WAO-uitkering ontvingen en niet voor nieuwe aanvragen.

WW

Werkloosheidswet.